

Diferenciální rovnice 1. řádu.

1. Řešte rovnice

- a) $(xy^2 + x) dx + (y - x^2y) dy = 0$ / $1 + y^2 = C(1 - x^2)$ /
 b) $xyy' = 1 - x^2$ / $x^2 + y^2 = \ln Cx^2$ /
 c) $y' \operatorname{tg} x - y = a$ / $y = C \sin x - a$ /
 d) $xy dx + (x + 1) dy = 0$ / $y = C(x + 1) e^{-x}$ /
 e) $\sqrt{y^2 + 1} dx = xy dy$ / $\ln|X| = C + \sqrt{y^2 + 1}$; $x = 0$ /
 f) $e^y (1 + x^2) dy - 2x (1 + e^y) dx = 0$ / $1 + e^y = C(1 + x^2)$ /
 g) $(x^2 - 1) y' + 2xy^2 = 0$; $y(0) = 1$ / $y \{ \ln(1 - x^2) + 1 \} = 1$ /
 h) $y' \sin x = y \ln y$; $y(\frac{\pi}{2}) = e$ / $y = e^{\operatorname{tg} \frac{x}{2}}$ /
 i) $\sin y \cos x dy = \cos y \sin x dx$; $y(0) = \frac{\pi}{4}$ / $\cos x = \sqrt{2} \cos y$ /
 j) $y' \operatorname{ctg} x + y = 2$; $y(\frac{\pi}{3}) = 0$ / $y = 2 - 4 \cos x$ /

2. Převedením na rovnici se separovatelnými proměnnými řešte

- a) $y' - y = 2x - 3$ / $2x + y - 1 = C e^x$ /
 b) $y' = \sin(x - y)$ / $x + C = \operatorname{ctg}(\frac{y - x}{2} + \frac{\pi}{4})$ /
 c) $y' = \sqrt{4x + 2y - 1}$ / $\sqrt{4x + 2y - 1} - 2 \ln(\sqrt{4x + 2y - 1} + 2) = x + C$ /
 d) $y' = \cos(x - y - 1)$ / $y = x - 1 - 2 \operatorname{arctg}(C - x) + 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$ /
 e) $y' \sqrt{1 + x + y} = x + y - 1$ / $x + C = 2u + \frac{2}{3} \ln|u - 1| - \frac{8}{3} \ln(u + 2)$;
 $u = \sqrt{1 + x + y}$ /

3. Řešte rovnice

- a) $y' = \frac{x + y}{x - y}$ / $\operatorname{arctg} \frac{y}{x} = \ln C \sqrt{x^2 + y^2}$ /
 b) $y' = \frac{2xy}{x^2 - y^2}$ / $x^2 + y^2 = Cy$ /
 c) $xy' - y = \sqrt{x^2 + y^2}$ / $x^2 = C^2 + 2Cy$ /
 d) $(3y^2 + 3xy + x^2) dx = (x^2 + 2xy) dy$ / $(x + y)^2 = Cx^3 e^{-\frac{x}{x+y}}$ /
 e) $(x^2 + y^2) y' = 2xy$ / $y^2 - x^2 = Cy$; $y = 0$ /
 f) $xy' = y \cos \ln \frac{y}{x}$ / $\ln Cx = \operatorname{ctg}(\frac{1}{2} \ln \frac{y}{x})$; $y = x e^{2k\pi}$, $k \in \mathbb{Z}$ /
 g) $y + \sqrt{x^2 + y^2} - xy' = 0$; $y(1) = 0$ / $y = \frac{x^2 - 1}{2}$ /
 h) $(xy' - y) \operatorname{arctg} \frac{y}{x} = x$; $y(1) = 0$ / $\sqrt{x^2 + y^2} = e^{\frac{y}{x} \operatorname{arctg} \frac{y}{x}}$ /

cvičení z MA2 part1

i) $(y^2 - 3x^2) dy + 2xy dx = 0$; $y(0) = 1$ / $y^3 = y^2 - x^2$ /

j) $y' = \frac{y^2 - 2xy - x^2}{y^2 + 2xy - x^2}$; $y(1) = 1$ / $y = -x$ /

• Převedením na homogenní rovnici řešte

a) $(2x - 4y + 6) dx + (x + y - 3) dy = 0$ / $(y - 2x)^3 = C(y - x - 1)^2$ /

b) $(2x + y + 1) dx - (4x + 2y - 3) dy = 0$ / $2x + y - 1 = C e^{2y-x}$ /

c) $(x + 4y) y' = 2x + 3y - 5$ / $(y - x + 5)^5(x + 2y - 2) = C$ /

d) $y' = 2 \left(\frac{y+2}{x+y-1} \right)^2$ / $y + 2 = C e^{-2 \operatorname{arctg} \frac{y+2}{x-3}}$ /

e) $(x + y + 1)dx + (2x + 2y - 1)dy = 0$ / $x + 2y + 3 \ln|x + y - 2| = C$ /

• Řešte rovnice

a) $xy' - 2y = 2x^4$ / $y = Cx^2 + x^4$ /

b) $xy' + xy + 1 = 0$ / $xy = C - \ln|x|$ /

c) $xy' + (x + 1)y = 3x^2 e^{-x}$ / $xy = (x^3 + C) e^{-x}$ /

d) $(xy + e^x) dx - x dy = 0$ / $y = e^x (\ln|x| + C)$ /

e) $y = x(y' - x \cos x)$ / $y = x(C + \sin x)$ /

f) $(xy' - 1) \ln x = 2y$ / $y = C \ln^2 x - \ln x$ /

g) $y \sin x + y' \cos x = 1$ / $y = \sin x + C \cos x$ /

h) $(2e^y - x) y' = 1$ / $x = e^y + C e^{-y}$ /

i) $y' = \frac{y}{3x - y^2}$ / $x = C y^3 + y^2$ /

j) $y' = \frac{1}{x \sin y + 2 \sin 2y}$ / $x = 8 \sin^2 \frac{y}{2} + C e^{-\cos y}$ /

k) $y' + \frac{3}{x} y = \frac{2}{x^3}$; $y(1) = 1$ / $y = -\frac{1}{x^3} + \frac{2}{x^2}$ /

l) $y' - 2xy = 1$; $y(0) = 0$ / $y = e^{x^2} \int_0^x e^{-t^2} dt$ /

m) $2\sqrt{x} y' - y = -\sin\sqrt{x} - \cos\sqrt{x}$; y je omezená pro $x \rightarrow \infty$ / $y = \cos\sqrt{x}$,

n) $2x^2 y' - xy = 2x \cos x - 3 \sin x$; $y \rightarrow 0$ pro $x \rightarrow \infty$ / $\frac{\sin x}{x}$ /

o) $(1 + x^2) \ln(1 + x^2) y' - 2xy = \ln(1 + x^2) - 2x \operatorname{arctg} x$
 $y \rightarrow -\frac{\pi}{2}$ pro $x \rightarrow -\infty$ / $y = \operatorname{arctg} x$ /

6. Převedením na lineární rovnici řešte

a) $y' + 2y = y^2 e^x$ / $y(e^x + C e^{2x}) = 1$, $y = 0$ /

b) $xy' - 2x^2\sqrt{y} = 4y$ / $y = x^4 \ln^2 Cx$, $y = 0$ /

c) $xy' + 2y + x^5 y^3 e^x = 0$ / $y^{-2} = x^4(2 e^x + C)$, $y = 0$ /

d) $(1 + x^2) y' = xy + x^2 y^2$ / $\frac{1}{y} = \frac{1}{\sqrt{1+x^2}} (C - \frac{x}{2}\sqrt{1+x^2} - \frac{1}{2} \ln(x+\sqrt{x^2+1}))$ /

7. Řešte rovnice

a) $2xy dx + (x^2 - y^2) dy = 0$ / $3x^2y - y^3 = C$ /

b) $e^{-y} dx - (2y + x e^{-y}) dy = 0$ / $x e^{-y} - y^2 = C$ /

c) $2x(1 + \sqrt{x^2 - y}) dx - \sqrt{x^2 - y} dy = 0$ / $x^2 + \frac{2}{3} (x^2 - y)^{3/2} = C$ /

d) $(1 + y^2 \sin 2x) dx - 2y \cos^2 x dx = 0$ / $x - y^2 \cos^2 x = C$ /

e) $(\frac{x}{\sin y} + 2) dx + \frac{(x^2 + 1) \cos y}{\cos 2y - 1} dy = 0$ / $x^2 + 1 = 2(C - 2x) \sin y$ /

f) $3x^2 (1 + \ln y) dx = (2y - \frac{x^3}{y}) dy$ / $x^3 + x^3 \ln y - y^2 = C$ /

g) $\frac{x dx + y dy}{\sqrt{x^2 + y^2}} = \frac{y dx - x dy}{x^2}$ / $\sqrt{x^2 + y^2} + \frac{y}{x} = C$ /

h) $\frac{y + \sin x \cos^2(xy)}{\cos^2(xy)} dx + \frac{x}{\cos^2(xy)} dy + \sin y dy = 0$

/ $\text{tg}(xy) - \cos x - \cos y = C$ /

i) $(1 + x\sqrt{x^2 + y^2}) dx + (-1 + \sqrt{x^2 + y^2}) y dy = 0$

/ $\frac{1}{3} \sqrt{(x^2 + y^2)^3} + x - \frac{1}{2} y^2 = C$ /

j) $(\frac{1}{y} \sin \frac{x}{y} - \frac{y}{x^2} \cos \frac{y}{x} + 1) dx + (\frac{1}{x} \cos \frac{y}{x} - \frac{x}{y^2} \sin \frac{x}{y} + \frac{1}{y^2}) dy = 0$

/ $\sin \frac{y}{x} - \cos \frac{x}{y} + x - \frac{1}{y} = C$ /

8. Najděte obálku soustavy křivek

a) $y = C x^2 - C^2$ / $4y = x^4$ /

b) $C y = (x - C)^2$ / $y = 0$, $y = -4x$ /

c) $y = C(x - C)$ / $y = 0$, $27 y = 4 x^3$ /

d) $xy = C y - C^2$ / $y = 4x$ /

9. Řešte rovnice

a) $y = xy' + \sqrt{1 + y'^2}$ / $y = C x + \sqrt{1 + C^2}$; $x^2 + y^2 = 1$ /

- b) $y = xy' - y'^2$ / $y = Cx - C^2$; $4y = x^2$ /
 c) $xy' - y = \ln y'$ / $y = Cx - \ln C$; $y = \ln x + 1$ /
 d) $y = y'(x + 1) + y'^2$ / $y = Cx + C + C^2$; $y = -\frac{1}{4}(x + 1)^2$ /
 e) $y = xy' + \sin y'$ / $y = Cx + \sin C$; $y = x(\pi - \arccos x) + \sqrt{1 - x^2}$ /
 f) $y = xy' + \frac{ay'}{\sqrt{1 + y'^2}}$ / $y = Cx + \frac{Ca}{\sqrt{1 + C^2}}$; $x^{2/3} + y^{2/3} = a^{2/3}$ /

10. Řešte rovnice

- a) $2y'^2 (y - xy') = 1$ / $2C^2(y - Cx) = 1$; $8y^3 = 27x^2$ /
 b) $y = 2xy' - 4y'^3$ / $x = 3p^2 + Cp^{-2}$; $y = 2p^3 + 2Cp^{-1}$; $y = 0$ /
 c) $2xy' - y = \ln y'$ / $xp^2 = p + C$; $y = 2 + 2Cp^{-1} - \ln p$ /
 d) $y = x(1 + y') + y'^2$ / $x = 2(1 - p) + Ce^{-p}$; $y = \left\{ 2(1-p) + Ce^{-p} \right\} \cdot (1 + p) + p^2$ /

Lineární diferenciální rovnice n-tého řádu.

1. Rozhodněte o lineární závislosti nebo nezávislosti systémů funkcí

- a) 4, x / n /   b) 1, 2, x, x² / z /
 c) e^x, x e^x, x²e^x / n /   d) sin x, cos x, cos 2x / n /
 e) 5, cos²x, sin²x / z /   f) cos x, cos(x + 1), cos(x - 2) / z /
 g) 1, arcsin x, arccos x / z /

2. Najděte Wronskian funkce

- a) 1, x / 1 /   b) e^{-x}, x e^{-x} / e^{-x} /
 c) 2, cos x, cos 2x / -8 sin³x /   d) 4, sin²x, cos 2x / 0 /
 e) e^{-3x} sin 2x, e^{-3x} cos 2x / -2 e^{-6x} /

3. Najděte obecné řešení následujících rovnic, jestliže znáte partikulární integrál

- a) $(\sin x - \cos x)y'' - 2 \sin x y' + (\cos x + \sin x)y = 0$; $y_1 = e^x$
 / $y = C_1 e^x + C_2 \sin x$ /
 b) $(1 - x^2)y'' - xy' + \frac{1}{4}y = 0$; $y_1 = \sqrt{1 + x}$ / $y = C_1 \sqrt{1 + x} + C_2 \sqrt{1 - x}$ /
 c) $x^2(x + 1)y'' - 2y = 0$; $y_1 = 1 + \frac{1}{x}$
 / $y = C_1(1 + \frac{1}{x}) + C_2(\frac{x}{2} + 1 - \frac{x+1}{x} \ln|x+1|)$ /

d) $xy'' + 2y' - xy = 0$; $y_1 = \frac{e^x}{x}$ / $xy = C_1 e^{-x} + C_2 e^x$ /

e) $y''' - 2(1 + \operatorname{tg}^2 x)y = 0$; $y_1 = \operatorname{tg} x$ / $y = C_1 \operatorname{tg} x + C_2(1 + x \operatorname{tg} x)$ /

f) $(e^x + 1)y''' - 2y' - e^x y = 0$; $y_1 = e^x - 1$ / $y = C_1(e^x - 1) + \frac{C_2}{e^x + 1}$ /

g) $x^2(2x - 1)y'''' + (4x - 3)xy'' - 2xy' + 2y = 0$; $y_1 = x$, $y_2 = \frac{1}{x}$
/ $y = C_1 x + \frac{C_2}{x} + C_3(x \ln|x| + 1)$ /

h) $(x^2 - 2x + 3)y'''' - (x^2 + 1)y'' + 2xy' - 2y = 0$; $y_1 = x$, $y_2 = e^x$
/ $y = C_1 x + C_2 e^x + C_3(x^2 - 1)$ /

4. Najděte obecné řešení rovnic (hledejte partikulární integrál ve tvaru $y = e^{\lambda x}$ nebo ve tvaru polynomu).

a) $(2x + 1)y'' + 4xy' - 4y = 0$ / $y = C_1 x + C_2 e^{-x}$ /

b) $xy'' - (2x + 1)y' + (x + 1)y = 0$ / $y = (C_1 x^2 + C_2) e^x$ /

c) $x(x - 1)y'' - xy' + y = 0$ / $y = C_1(1 + x \ln|x|) + C_2 x$ /

d) $(x^2 - 1)y'' + (x - 3)y' - y = 0$ / $y = C_1(x - 3) + \frac{C_2}{x + 1}$ /

e) $xy'' - (x + 1)y' - 2(x - 1)y = 0$ / $y = C_1 e^{2x} + C_2(3x + 1) e^{-x}$ /

5. Řešte rovnice

a) $3y''' - 2y' - 8y = 0$ / $y = C_1 e^{2x} + C_2 e^{-\frac{4}{3}x}$ /

b) $y'''' - 3y'' + 3y' - y = 0$; $y(0) = 1$, $y'(0) = 2$, $y''(0) = 3$
/ $y = e^x(1 + x)$ /

c) $y''' - 4y' + 3y = 0$; $y(0) = 6$, $y'(0) = 10$ / $y = 4 e^x + 2 e^{3x}$ /

d) $y'''' + 6y'' + 11y' + 6y = 0$ / $y = C_1 e^{-x} + C_2 e^{-2x} + C_3 e^{-3x}$ /

e) $y^{(6)} + 2y^{(5)} + y^{(4)} = 0$ / $y = C_1 + C_2 x + C_3 x^2 + C_4 x^3 + e^{-x}(C_5 + C_6 x)$ /

f) $4y'' - 8y' + 5y = 0$ / $y = e^x(C_1 \cos \frac{x}{2} + C_2 \sin \frac{x}{2})$ /

g) $y'''' - 8y = 0$ / $y = C_1 e^{2x} + e^{-x}(C_2 \cos \sqrt{3}x + C_3 \sin \sqrt{3}x)$ /

h) $y^{(4)} + 4y'''' + 10y'' + 12y' + 5y = 0$ / $y = (C_1 + C_2 x)e^{-x} +$
 $+ (C_3 \cos 2x + C_4 \sin 2x)e^{-x}$ /

cvičení z MA2 part1

- i) $y'' - 2y' + 2y = 0$; $y(0) = 0$, $y'(0) = 1$ / $y = e^x \sin x$ /
 j) $y'' - 2y' + 3y = 0$; $y(0) = 1$, $y'(0) = 3$ / $y = e^x(\cos\sqrt{2}x + \sqrt{2} \sin\sqrt{2}x)$ /

7. Sestavte lineární homogenní diferenciální rovnici s konstantními koeficienty, je-li její fundamentální systém

- a) e^{-x} , e^x / $y'' - y = 0$ /   b) 1 , e^x / $y'' - y' = 0$ /
 c) e^{-2x} , $x e^{-2x}$ / $y'' + 4y' + 4y = 0$ /
 d) $\sin 3x$, $\cos 3x$ / $y'' + 9y = 0$ /
 e) e^x , $x e^x$, e^{2x} / $y'''' - 4y''' + 5y'' - 2y' = 0$ /
 f) 1 , $e^{-x} \sin x$, $e^{-x} \cos x$ / $y'''' + 2y''' + 2y'' = 0$ /

8. Napište lineární homogenní diferenciální rovnici s konstantními koeficienty nejmenšího možného řádu tak, aby měla řešení

- a) $y_1 = x^2 e^x$ / $y'''' - 3y''' + 3y'' - y = 0$ /
 b) $y_1 = e^{2x} \cos x$ / $y'' - 4y' + 5y = 0$ /
 c) $y_1 = x \sin x$ / $y^{IV} + 2y'' + y = 0$ /
 d) $y_1 = x e^x \cos 2x$ / $y^{IV} - 4y''' + 14y'' - 20y' + 25y = 0$ /
 e) $y_1 = x$, $y_2 = \sin x$ / $y^{IV} + y'' = 0$ /

9. Řešte rovnice

a) $y'' - 2y' + y = f(x)$, kde $\alpha) f(x) = \frac{e^x}{x}$ $\beta) f(x) = \frac{e^x}{x^2 + 1}$
 / $y = e^x(x \ln|x| + C_1 x + C_2)$; $y = e^x(C_1 x + C_2 - \ln\sqrt{x^2 + 1} + x \operatorname{arctg} x)$,

b) $y'' + 3y' + 2y = \frac{1}{e^x + 1}$ / $y = (e^{-x} + e^{-2x})\ln(e^x + 1) + C_1 e^{-x} + C_2 e^{-2x}$ /

c) $y'' + y + \operatorname{ctg}^2 x = 0$ / $y = 2 + C_1 \cos x + C_2 \sin x + \cos x \ln|\operatorname{tg} \frac{x}{2}|$ /

d) $y'' - y' = f(x)$, kde $\alpha) f(x) = \frac{e^x}{1 + e^x}$ $\beta) f(x) = e^{2x} \sqrt{1 - e^{2x}}$

$\gamma) f(x) = e^{2x} \cos e^x$ / $y = e^x(x + C_1) - (e^x + 1)\ln(e^x + 1) + C_2$;

$y = \frac{1}{2} e^x \left\{ \arcsin e^x + e^x \sqrt{1 - e^{2x}} + C_1 \right\} + \frac{1}{3} \sqrt{(1 - e^{2x})^3} + C_2$;

$y = C_1 e^x - \cos e^x + C_2$ /

10. Řešte rovnice

a) $y'' + y = 4x e^x$ / $y = C_1 \cos x + C_2 \sin x + (2x - 2)e^x$ /

d) $xy'' + 2y' - xy = 0$; $y_1 = \frac{e^x}{x}$ / $xy = C_1 e^{-x} + C_2 e^x$ /

e) $y''' - 2(1 + \operatorname{tg}^2 x)y = 0$; $y_1 = \operatorname{tg} x$ / $y = C_1 \operatorname{tg} x + C_2(1 + x \operatorname{tg} x)$ /

f) $(e^x + 1)y''' - 2y' - e^x y = 0$; $y_1 = e^x - 1$ / $y = C_1(e^x - 1) + \frac{C_2}{e^x + 1}$ /

g) $x^2(2x - 1)y'''' + (4x - 3)xy'' - 2xy' + 2y = 0$; $y_1 = x$, $y_2 = \frac{1}{x}$
/ $y = C_1 x + \frac{C_2}{x} + C_3(x \ln|x| + 1)$ /

h) $(x^2 - 2x + 3)y'''' - (x^2 + 1)y'' + 2xy' - 2y = 0$; $y_1 = x$, $y_2 = e^x$
/ $y = C_1 x + C_2 e^x + C_3(x^2 - 1)$ /

4. Najděte obecné řešení rovnic (hledejte partikulární integrál ve tvaru $y = e^{\lambda x}$ nebo ve tvaru polynomu).

a) $(2x + 1)y'' + 4xy' - 4y = 0$ / $y = C_1 x + C_2 e^{-x}$ /

b) $xy'' - (2x + 1)y' + (x + 1)y = 0$ / $y = (C_1 x^2 + C_2) e^x$ /

c) $x(x - 1)y'' - xy' + y = 0$ / $y = C_1(1 + x \ln|x|) + C_2 x$ /

d) $(x^2 - 1)y'' + (x - 3)y' - y = 0$ / $y = C_1(x - 3) + \frac{C_2}{x + 1}$ /

e) $xy'' - (x + 1)y' - 2(x - 1)y = 0$ / $y = C_1 e^{2x} + C_2(3x + 1) e^{-x}$ /

5. Řešte rovnice

a) $3y''' - 2y' - 8y = 0$ / $y = C_1 e^{2x} + C_2 e^{-\frac{4}{3}x}$ /

b) $y'''' - 3y'' + 3y' - y = 0$; $y(0) = 1$, $y'(0) = 2$, $y''(0) = 3$
/ $y = e^x(1 + x)$ /

c) $y''' - 4y' + 3y = 0$; $y(0) = 6$, $y'(0) = 10$ / $y = 4 e^x + 2 e^{3x}$ /

d) $y'''' + 6y'' + 11y' + 6y = 0$ / $y = C_1 e^{-x} + C_2 e^{-2x} + C_3 e^{-3x}$ /

e) $y^{(6)} + 2y^{(5)} + y^{(4)} = 0$ / $y = C_1 + C_2 x + C_3 x^2 + C_4 x^3 + e^{-x}(C_5 + C_6 x)$ /

f) $4y'' - 8y' + 5y = 0$ / $y = e^x(C_1 \cos \frac{x}{2} + C_2 \sin \frac{x}{2})$ /

g) $y'''' - 8y = 0$ / $y = C_1 e^{2x} + e^{-x}(C_2 \cos \sqrt{3}x + C_3 \sin \sqrt{3}x)$ /

h) $y^{(4)} + 4y'''' + 10y'' + 12y' + 5y = 0$ / $y = (C_1 + C_2 x)e^{-x} +$
 $+ (C_3 \cos 2x + C_4 \sin 2x)e^{-x}$ /

cvičení z MA2 part1

- i) $y'' - 2y' + 2y = 0$; $y(0) = 0$, $y'(0) = 1$ / $y = e^x \sin x$ /
 j) $y'' - 2y' + 3y = 0$; $y(0) = 1$, $y'(0) = 3$ / $y = e^x(\cos\sqrt{2}x + \sqrt{2} \sin\sqrt{2}x)$ /

6. Sestavte lineární homogenní diferenciální rovnici s konstantními koeficienty, je-li její fundamentální systém

- a) e^{-x} , e^x / $y'' - y = 0$ /   b) 1 , e^x / $y'' - y' = 0$ /
 c) e^{-2x} , $x e^{-2x}$ / $y'' + 4y' + 4y = 0$ /
 d) $\sin 3x$, $\cos 3x$ / $y'' + 9y = 0$ /
 e) e^x , $x e^x$, e^{2x} / $y'''' - 4y''' + 5y'' - 2y = 0$ /
 f) 1 , $e^{-x} \sin x$, $e^{-x} \cos x$ / $y'''' + 2y'' + 2y' = 0$ /

7. Napište lineární homogenní diferenciální rovnici s konstantními koeficienty nejmenšího možného řádu tak, aby měla řešení

- a) $y_1 = x^2 e^x$ / $y'''' - 3y''' + 3y'' - y = 0$ /
 b) $y_1 = e^{2x} \cos x$ / $y'' - 4y' + 5y = 0$ /
 c) $y_1 = x \sin x$ / $y^{IV} + 2y'' + y = 0$ /
 d) $y_1 = x e^x \cos 2x$ / $y^{IV} - 4y''' + 14y'' - 20y' + 25y = 0$ /
 e) $y_1 = x$, $y_2 = \sin x$ / $y^{IV} + y'' = 0$ /

8. Řešte rovnice

a) $y'' - 2y' + y = f(x)$, kde $\alpha) f(x) = \frac{e^x}{x}$ $\beta) f(x) = \frac{e^x}{x^2 + 1}$
 / $y = e^x(x \ln|x| + C_1 x + C_2)$; $y = e^x(C_1 x + C_2 - \ln\sqrt{x^2 + 1} + x \operatorname{arctg} x)$ /

b) $y'' + 3y' + 2y = \frac{1}{e^x + 1}$ / $y = (e^{-x} + e^{-2x})\ln(e^x + 1) + C_1 e^{-x} + C_2 e^{-2x}$ /

c) $y'' + y + \operatorname{ctg}^2 x = 0$ / $y = 2 + C_1 \cos x + C_2 \sin x + \cos x \ln|\operatorname{tg} \frac{x}{2}|$ /

d) $y'' - y' = f(x)$, kde $\alpha) f(x) = \frac{e^x}{1 + e^x}$ $\beta) f(x) = e^{2x} \sqrt{1 - e^{2x}}$

$\gamma) f(x) = e^{2x} \cos e^x$ / $y = e^x(x + C_1) - (e^x + 1)\ln(e^x + 1) + C_2$;

$y = \frac{1}{2} e^x \left\{ \arcsin e^x + e^x \sqrt{1 - e^{2x}} + C_1 \right\} + \frac{1}{3} \sqrt{(1 - e^{2x})^3} + C_2$;

$y = C_1 e^x - \cos e^x + C_2$ /

9. Řešte rovnice

a) $y'' + y = 4x e^x$ / $y = C_1 \cos x + C_2 \sin x + (2x - 2)e^x$ /

cvičení z MA2 part1

b) $y'' - y = 2e^x - x^2$ / $y = C_1 e^x + C_2 e^{-x} + x e^x + x^2 + 2$ /

c) $y'' + y' - 2y = 3x e^x$ / $y = C_1 e^x + C_2 e^{-2x} + (\frac{x^2}{2} - \frac{x}{3}) e^x$ /

d) $y'' - 3y' + 2y = \sin x$ / $y = C_1 e^x + C_2 e^{2x} + \frac{\sin x}{10} + \frac{3 \cos x}{10}$ /

e) $y'' + y = 4 \sin x$ / $y = C_1 \cos x + C_2 \sin x - 2x \cos x$ /

f) $y'' - 3y' + 2y = x \cos x$ / $y = C_1 e^x + C_2 e^{2x} + (0,1x - 0,12) \cos x - (0,3x + 0,34) \sin x$ /

g) $y'' + 3y' - 4y = e^{-4x} + x e^{-x}$ / $y = C_1 e^x + C_2 e^{-4x} - \frac{x}{5} e^{-4x} - (\frac{x}{6} + \frac{1}{36}) e^{-x}$ /

h) $y'' - 9y = e^{3x} \cos x$ / $y = C_1 e^{3x} + C_2 e^{-3x} + e^{3x} (\frac{6}{37} \sin x - \frac{1}{37} \cos x)$ /

i) $y'' - 2y' + y = 6x e^x$ / $y = (C_1 + C_2 x + x^3) e^x$ /

j) $y'' + y = x \sin x$ / $y = (C_1 - \frac{x^2}{4}) \cos x + (C_2 + \frac{x}{4}) \sin x$ /

10. Řešte úlohy

a) $y'' + 9y = 6 e^{3x}$; $y(0) = y'(0) = 0$ / $y = -\frac{1}{3} (\cos 3x + \sin 3x - e^{3x})$ /

b) $y'' - 4y' + 5y = 2x^2 e^x$; $y(0) = 2$, $y'(0) = 3$
/ $y = e^{2x} (\cos x - 2 \sin x) + (x + 1)^2 e^x$ /

c) $y'' + 6y' + 9y = 10 \sin x$; $y(0) = y'(0) = 0$
/ $y = (x + \frac{3}{5}) e^{-3x} + \frac{1}{5} (4 \sin x - 3 \cos x)$ /

d) $y'' + 4y = \sin x$; $y(0) = y'(0) = 1$
/ $y = \cos x + \frac{1}{3} (\sin 2x + \sin x)$ /

e) $y'' + y = 2 \cos x$; $y(0) = 1$, $y'(0) = 0$ / $y = \cos x + x \sin x$ /

11. Odhadněte partikulární integrály následujících rovnic

a) $y'' - 7y' = (x - 1)^2$ / $A_1 x^3 + A_2 x^2 + A_3 x$ /

b) $y'' + 7y' = e^{-7x}$ / $Ax e^{-7x}$ /

c) $y'' - 8y' + 16y = (10 - x) e^{4x}$ / $(A_1 x^3 + A_2 x^2) e^{4x}$ /

d) $y'' + 25y = \cos 5x$ / $x(A \cos 5x + B \sin 5x)$ /

e) $y'' + 4y' + 8y = e^{2x} (\sin 2x + \cos 2x)$ / $(A \cos 2x + B \sin 2x) e^{2x}$ /

f) $y'' - 4y' + 8y = e^{2x} (\sin 2x - \cos 2x)$ / $x(A \cos 2x + B \sin 2x) e^{2x}$ /

cvičení z MA2 part1

g) $y'' + 4y = \sin x \sin 2x$ / $A_1 \cos x + B_1 \sin x + A_2 \cos 3x + B_2 \sin 3x$ /

h) $y^{IV} - y'' = 4$ / Ax^3 /

i) $y'''' + 2y'' + y' = (2x + 1) \sin x + (x^2 - 4x) \cos x$
/ $(Ax^2 + Bx + C) \cos x + (Dx^2 + Ex + F) \sin x$ /

j) $y'''' - y' = e^x \sin x + 2x^2$ / $e^x(A \cos x + B \sin x) +$
 $+ x(Cx^2 + Dx + E)$ /

k) $y^{(4)} - 4y'''' + 8y'' - 8y' + 4y = e^x (x \cos x + \sin x)$ $\hat{A}_1 = 1+i$
/ $x^2 e^x \{ (Ax + B) \cos x + (Cx + D) \sin x \}$ /

l) $y^{(5)} - y^{(4)} + 8y'''' - 8y'' + 16y' - 16y = 3 \cos 2x + 1$
/ $x^2 (A \cos 2x + B \sin 2x) + C$ /

12. Vypočtete partikulární integrál rovnice $y'' - 3y' + 2y = f(x)$, je-li $f(x)$ rovno

a) $10 e^{-x}$ b) $3 e^{2x}$ c) $2 \sin x$ d) $2x^3 - 30$ e) $2 e^x \cos \frac{x}{2}$

f) $x - e^{-2x} + 1$ g) $e^x(3 - 4x)$ h) $3x + 5 \sin 2x$ i) $2e^x - e^{-2x}$

j) $\sin x \sin 2x$ k) $\operatorname{sh} x$ / $\frac{5}{3} e^{-x}$; $3x e^{2x}$; $\frac{3}{5} \cos x + \frac{1}{5} \sin x$;

$x^3 + \frac{9}{2} x^2 + \frac{21}{2} x - \frac{15}{4}$; $-\frac{8}{5} e^x \left\{ \cos \frac{x}{2} + 2 \sin \frac{x}{2} \right\}$; $\frac{1}{2} x + \frac{5}{4} - \frac{1}{12} e^{-2x}$;

$e^x(2x^2 + x)$; $\frac{3}{2} x + \frac{1}{4} (9 + 3 \cos 2x - \sin 2x)$; $-2x e^x - \frac{1}{12} e^{-2x}$;

$\frac{1}{20} \cos x - \frac{3}{20} \sin x + \frac{7}{260} \cos 3x + \frac{9}{260} \sin 2x$; $-\frac{1}{12} e^{-x} - \frac{1}{2} x e^x$ /

13. Vypočtete partikulární integrál rovnice $2y'' + 5y' = f(x)$, je-li $f(x)$ rovno

a) $5x^2 - 2x - 1$ b) e^x c) $29 \cos x$ d) $\cos^2 x$ e) $0,1 e^{-2,5x} -$

$- 25 \sin 2,5x$ f) $29x \sin x$ g) $100x e^{-x} \cos x$ h) $3 \operatorname{ch} \frac{5}{2} x$

/ $\frac{1}{3} x^3 - \frac{3}{5} x^2 + \frac{7}{25} x$; $\frac{1}{7} e^x$; $5 \sin x - 2 \cos x$; $\frac{1}{10} x + \frac{5}{164} \sin 2x -$

$-\frac{1}{41} \cos 2x$; $\cos 2,5x + \sin 2,5x - 0,02x e^{-2,5x}$; $(-5x - \frac{16}{29}) \cos x -$

$-(2x - \frac{185}{29}) \sin x$; $\frac{1}{169} e^{-x} \left\{ (650x + 2650) \sin x - (3250x - 400) \cos x \right\}$;

$\frac{3}{10} \left\{ \frac{1}{5} e^{5x/2} - x e^{-5x/2} \right\}$ /

4. Vypočtete partikulární integrál rovnice $y'' - 4y' + 4y = f(x)$, je-li $f(x)$ rovno

cvičení z MA2 part1

- a) 1   b) e^{-x} c) $3 e^{2x}$ d) $2(\sin 2x + x)$ e) $\sin x \cos 2x$
 f) $\sin^3 x$ g) $8(x^2 + e^{2x} + \sin 2x)$ h) $\operatorname{sh} 2x$ i) $\operatorname{sh} x + \sin x$
 j) $e^x - \operatorname{sh}(x - 1)$ / $\frac{1}{4}$; $\frac{1}{9} e^x$; $\frac{3}{2} x^2 e^{2x}$; $\frac{1}{4} \cos 2x + \frac{1}{2} x + \frac{1}{2}$;
 $\frac{1}{169} (-\frac{5}{2} \sin 3x + 6 \cos 3x) + \frac{1}{50} (3 \sin x + 4 \cos x)$; $\frac{3}{100} (3 \sin x + 4 \cos x)$
 $\frac{1}{676} (5 \sin 3x - 12 \cos 3x)$; $2x^2 + 4x + 3 + 4x^2 e^{2x} + \cos 2x$;
 $\frac{1}{4} (x^2 e^{2x} - \frac{1}{8} e^{-2x})$; $\frac{1}{2} (e^x - \frac{1}{9} e^{-x}) + \frac{1}{25} (3 \sin x + 4 \cos x)$;
 $e^x - \frac{1}{2} e^{x-1} + \frac{1}{18} e^{1-x}$ /

15. Vypočtete partikulární integrál rovnice $5y'' - 6y' + 5y = f(x)$, je-li $f(x)$ rovno

- a) $5 e^{3x/5}$ b) $\sin \frac{4}{5} x$ c) $e^{2x} + 2x^3 - x + 2$ d) $e^{3x/5} \cos x$
 e) $e^{3x/5} \sin \frac{4}{5} x$ f) $e^x \operatorname{ch} x$ / $\frac{25}{16} e^{3x/5}$; $\frac{15}{219} \sin \frac{4}{5} x + \frac{40}{219} \cos \frac{4}{5} x$;
 $\frac{1}{13} e^{2x} + \frac{1}{5} (2x^3 + \frac{36}{5} x^2 + \frac{107}{25} x - \frac{1118}{125})$; $-\frac{5}{9} e^{3x/5} \cos x$;
 $-\frac{1}{8} x e^{3x/5} \cos \frac{4}{5} x$; $\frac{1}{26} e^{2x} + \frac{1}{10}$ /

16. Řešte rovnice

- a) $x^2 y'' - 3x y' + 3y = 0$ / $y = C_1 x + C_2 x^3$ /
 b) $x y'' + y' = 0$ / $y = C_1 + x(C_2 + C_3 \ln x)$ /
 c) $x^3 y'' - 3x^2 y' + 6xy - 6y = x$ / $y = C_1 x + C_2 x^2 + C_3 x^3 + \frac{1}{2} x \ln x$ /
 d) $x^2 y'' - xy' + y = 6x \ln x$ / $y = x \ln^3 x + x(C_1 + C_2 \ln x)$ /
 e) $x^2 y'' + xy' + y = 2 \sin(\ln x)$ / $y = -\ln x \cos(\ln x) + C_1 \cos(\ln x) + C_2 \sin(\ln x)$ /

Nelineární rovnice vyšších řádů.

1. Řešte rovnice

- a) $y'''' = x e^x$; $y(0) = y'(0) = y''(0) = 0$ / $y = (x - 3) e^x + \frac{x^2}{2} + 2x + 3$ /
 b) $y'''' = x + \cos x$ / $y = \frac{x^2}{24} - \sin x + C_1 x^2 + C_2 x + C_3$ /
 c) $y'' = \operatorname{arctg} x$ / $y = \frac{x^2 - 1}{2} \operatorname{arctg} x - \frac{x}{2} \ln(x^2 + 1) + C_1 x + C_2$ /

cvičení z MA2 part1

5. Rozhodněte, zda jsou nezávislé prvé integrály $\frac{x+y}{z+x} = C_1$ $\frac{z-y}{x+y} = C_2$
soustavy $\frac{dx}{x} = \frac{dy}{y} = \frac{dz}{z}$

6. Řešte následující soustavy homogenních diferenciálních rovnic.

a) $x' = 2x + y$ / $x = C_1 e^t + C_2 e^{5t}$; $y = -C_1 e^t + 3C_2 e^{5t}$ /
 $y' = 3x + 4y$

b) $x' = x - y$ / $x = C_1 e^{-t} + C_2 e^{3t}$; $y = 2C_1 e^{-t} - 2C_2 e^{3t}$ /
 $y' = y - 4x$

c) $x' + x - 8y = 0$ / $x = 2C_1 e^{3t} - 4C_2 e^{-3t}$; $y = C_1 e^{3t} + C_2 e^{-3t}$ /
 $y' - x - y = 0$

d) $x' = x + y$ / $x = e^{2t}(C_1 \cos t + C_2 \sin t)$;
 $y' = 3y - 2x$ $y = e^{2t} \{ (C_1 + C_2) \cos t + (C_2 - C_1) \sin t \}$ /

e) $x' = x - 3y$ / $x = e^t(C_1 \cos 3t + C_2 \sin 3t)$;
 $y' = 3x + y$ $y = e^t(C_1 \sin 3t - C_2 \cos 3t)$ /

f) $x' + x + 5y = 0$ / $x = (2C_2 - C_1) \cos 2t - (2C_1 + C_2) \sin 2t$;
 $y' - x - y = 0$ $y = C_1 \cos 2t + C_2 \sin 2t$ /

g) $x' = 2x + y$ / $x = (C_1 + C_2 t)e^{3t}$; $y = (C_1 + C_2 + C_2 t)e^{3t}$ /
 $y' = 4y - x$

h) $x' = 3x - y$ / $x = (C_1 + C_2 t)e^t$; $y = (2C_1 - C_2 + 2C_2 t)e^t$ /
 $y' = 4x - y$

i) $x' = x + z - y$ / $x = C_1 e^t + C_2 e^{2t} + C_3 e^{-t}$; $y = C_1 e^t - 3C_3 e^{-t}$;
 $y' = x + y - z$ $z = C_1 e^t + C_2 e^{2t} - 5C_3 e^{-t}$ /
 $z' = 2x - y$

j) $x' = 3x - y + z$ / $x = C_1 e^t + C_2 e^{2t} + C_3 e^{5t}$; $y = C_1 e^t - 2C_2 e^{2t} +$
 $y' = x + y + z$ $+ C_3 e^{5t}$; $z = -C_1 e^t - 3C_2 e^{2t} + 3C_3 e^{5t}$ /
 $z' = 4x - y + 4z$

k) $x' = 4y - 2z - 3x$ / $x = C_1 e^t + C_3 e^{-t}$; $y = C_1 e^t + C_2 e^{2t}$;
 $y' = z + x$ $z = 2C_2 e^{2t} - C_3 e^{-t}$ /
 $z' = 6x - 6y + 5z$

cvičení z MA2 part1

- l) $x' = x - y - z$ / $x = e^t(2C_2 \sin 2t + 2C_3 \cos 2t)$;
 $y' = x + y$ $y = e^t(C_1 - C_2 \cos 2t + C_3 \sin 2t)$;
 $z' = 3x + z$ $z = e^t(-C_1 - 3C_2 \cos 2t + 3C_3 \sin 2t)$ /
- m) $x' = 4x - y - z$ / $x = C_1 e^{2t} + (C_2 + C_3)e^{3t}$; $y = C_1 e^{2t} + C_2 e^{3t}$;
 $y' = x + 2y - z$
 $z' = x - y + 2z$ $z = C_1 e^{2t} + C_3 e^{3t}$ /
- n) $x' = x - y + z$ / $x = (C_1 + C_2 t)e^t + C_3 e^{2t}$;
 $y' = x + y - z$ $y = (C_1 - 2C_2 + C_3 t)e^t$;
 $z' = 2z - y$ $z = (C_1 - C_2 + C_2 t)e^t + C_3 e^{2t}$ /
- o) $x' = 4x - y$ / $x = (C_1 + C_2 t + C_3 t^2)e^{2t}$;
 $y' = 3x + y - z$ $y = \{2C_1 - C_2 + (2C_2 - 2C_3)t + 2C_3 t^2\} e^{2t}$;
 $z' = x + z$ $z = \{C_1 - C_2 + 2C_3 + (C_2 - 2C_3)t + C_3 t^2\} e^{2t}$ /

7. Řešte následující soustavy nehomogenních diferenciálních rovnic.

- a) $x' = y + 2e^t$ / $x = C_1 e^t + C_2 e^{-t} + t e^t - t^2 - 2$;
 $y' = x + t^2$ $y = C_1 e^t - C_2 e^{-t} + (t - 1)e^t - 2t$ /
- b) $x' = y - 5 \cos t$ / $x = C_1 e^{2t} + C_2 e^{-t} - 2 \sin t - \cos t$;
 $y' = 2x + y$ $y = 2C_1 e^{2t} - C_2 e^{-t} + \sin t + 3 \cos t$ /
- c) $x' = 4x + y - e^{2t}$ / $x = C_1 e^{2t} + C_2 e^{3t} + (t + 1)e^{2t}$;
 $y' = y - 2x$ $y = -2C_1 e^{2t} - C_2 e^{3t} - 2t e^{2t}$ /
- d) $x' = 2y - x + 1$ / $x = (C_1 + 2C_2 t)e^t - 3$;
 $y' = 3y - 2x$ $y = (C_1 + C_2 + 2C_2 t)e^t - 2$ /
- e) $x' = 5x - 3y + 2e^{3t}$ / $x = C_1 e^{2t} + 3C_2 e^{4t} - e^{-t} - 4e^{3t}$;
 $y' = x + y + 5e^{-t}$ $y = C_1 e^{2t} + C_2 e^{4t} - 2e^{-t} - 2e^{3t}$ /
- f) $x' = 2x - 4y$ / $x = 4C_1 e^t + C_2 e^{-2t} - 4t e^t$;
 $y' = x - 3y + 3e^t$ $y = C_1 e^t + C_2 e^{-2t} - (t - 1)e^t$ /
- g) $x' = 2x - y$ / $x = C_1 e^{3t} + 3t^2 + 2t + C_2$;
 $y' = y - 2x + 18t$ $y = -C_1 e^{3t} + 6t^2 - 2t + 2C_2 - 2$ /

cvičení z MA2 part1

- h) $x' = x + 2y + 16t e^t$ / $x = 2C_1 e^{2t} + C_2 e^{-3t} - (12t + 13)e^t$;
 $y' = 2x - 2y$ / $y = C_1 e^{2t} - 2C_2 e^{-3t} - (8t + 6)e^t$ /
- i) $x' = 2x - y$ / $x = (C_1 + C_2 t - t^2) e^t$;
 $y' = x + 2e^t$ / $y = \{C_1 - C_2 + (C_2 + 2)t - t^2\} e^t$ /
- j) $x' = x - y + 8t$ / $x = C_1 \cos 2t - C_2 \sin 2t + 2t + 2$;
 $y' = 5x - y$ / $y = (C_1 + 2C_2) \cos 2t + (2C_1 - C_2) \sin 2t + 10t$ /
- k) $x' = 2x - y$ / $x = C_1 e^t + C_2 e^{3t} + e^t(2 \cos t - \sin t)$;
 $y' = 2y - x - 5e^t \sin t$ / $y = C_1 e^t - C_2 e^{3t} + e^t(3 \cos t + \sin t)$ /
- l) $x' = y + \operatorname{tg}^2 t - 1$ / $x = C_1 \cos t + C_2 \sin t + \operatorname{tg} t$;
 $y' = -x + \operatorname{tg} t$ / $y = -C_1 \sin t + C_2 \cos t + 2$ /
- m) $x' = -4x - 2y + \frac{2}{e^t - 1}$ / $x = C_1 + 2C_2 e^{-t} + 2e^{-t} \ln|e^t - 1|$;
 $y' = 6x + 3y - \frac{3}{e^t - 1}$ / $y = -2C_1 - 3C_2 e^{-t} - 3e^{-t} \ln|e^t - 1|$ /
- n) $x' = x - y + \frac{1}{\cos t}$ / $x = C_1 \cos t + C_2 \sin t + t(\cos t + \sin t) +$
 $(\cos t - \sin t) \ln|\cos t|$;
 $y' = 2x - y$ / $y = (C_1 - C_2) \cos t + (C_1 + C_2) \sin t +$
 $2 \cos t \ln|\cos t| + 2t \sin t$ /
- o) $x' = 2x + y - 2z - t + 2$ / $x = C_1 e^t + C_2 \sin t + C_3 \cos t$;
 $y' = 1 - x$ / $y = t - C_1 e^t + C_2 \cos t - C_3 \sin t$;
 $z' = x + y - z - t + 1$ / $z = 1 + C_2 \sin t + C_3 \cos t$ /

3. Najděte partikulární řešení následujících soustav diferenciálních rovnic.

- a) $y' = y + z$; $y(0) = 0$, $z(0) = -1$
 $z' = -2y + 4z$ / $y = e^{2t} - e^{3t}$; $z = e^{2t} - 2e^{3t}$ /
- b) $y' = 3y - z$; $y(0) = 1$, $z(0) = 5$
 $z' = 10y - 4z$ / $y = e^{-2t}$; $z = 5 e^{-2t}$ /
- c) $x' = 3x + 8y$; $x(0) = 6$, $y(0) = -2$
 $y' = -3y - x$ / $x = 2(2e^t + e^{-t})$, $y = -e^t - e^{-t}$ /

(2)

2. Řešte následující okrajové úlohy

a) $y'' - y = 0$; $y(0) = 0$, $y(2\pi) = 1$ $\left[y = \frac{\operatorname{sh} x}{\operatorname{sh} 2\pi} \right]$

b) $y'' + y = 0$; $y(0) = 0$, $y(2\pi) = 1$ [nemá řešení]

c) $y'' - k^2 y = 0$; $y(0) = v_1$, $y(x_0) = v_2$

$\left[y = \frac{1}{\operatorname{sh} k x_0} (v_1 \operatorname{sh} k(x_0 - x) + v_2 \operatorname{sh} k x) \right]$

d) $y'' - \alpha^2 y = 0$; $y(0) = v$, $y'(x_0) = 0$ $\left[y = v \frac{\operatorname{ch} \alpha(x_0 - x)}{\operatorname{ch} \alpha x_0} \right]$

e) $y'' - \alpha^2 y = 0$; $y(0) = \frac{1}{A}$, $y'(x_0) = 0$

$\left[s < 0; y = \frac{\cos \alpha \sqrt{-s} (x_0 - x)}{A \cos \alpha \sqrt{-s} x_0} \text{ pro } x_0 \neq \frac{(2k+1)\pi}{2\alpha \sqrt{-s}} \right]$
 $k = 0, 1, 2, \dots$

pro $x_0 = \frac{(2k+1)\pi}{2\alpha \sqrt{-s}}$ nemá řešení;

$s > 0; y = \frac{\operatorname{ch} \alpha \sqrt{s} (x_0 - x)}{A \operatorname{ch} \alpha \sqrt{s} x_0} \left. \right]$

f) $y'' - \lambda^2 y = 0$; $\lambda \neq 0$, $y(0) = 0$, $y(1) = \frac{1}{\lambda}$ $\left[y = \frac{1}{\lambda} \frac{\operatorname{sh} \lambda x}{\operatorname{sh} \lambda} \right]$

g) $y'' - \lambda^2 y = 0$; $\lambda \neq 0$, $y(0) = 0$, $y'(1) = \frac{1}{\lambda}$ $\left[y = \frac{1}{\lambda^2} \frac{\operatorname{sh} \lambda x}{\operatorname{ch} \lambda} \right]$

h) $y'' - \lambda^2 y = 0$; $\lambda \neq 0$, $y'(0) = 0$, $y(1) = \frac{1}{\lambda}$ $\left[y = \frac{1}{\lambda} \frac{\operatorname{ch} \lambda x}{\operatorname{ch} \lambda} \right]$

i) $y'' - \alpha^2 s^2 y = \alpha^2 g l$; $y(0) = y(x_0) = 0$

$\left[y = \frac{g l}{\alpha^2 s^2} (\operatorname{sh} \alpha s x - \operatorname{sh} \alpha s x_0 + \operatorname{sh} \alpha s (x_0 - x)) \right]$

f) $xy'' + y' = 0$; $y(1) = \alpha y'(1)$; $y(x)$ je omezená
 pro $x \rightarrow \infty$ [$y = 0$]

g) $y^{IV} - \lambda^4 y = 0$; $y(0) = y''(0) = 0$, $y(\pi) = y''(\pi) = 0$
 [$y = c \sin kx$ pro $\lambda = k$; $k = 1, 2, 3, \dots$
 $y = 0$ pro ostatní λ]

Najděte vlastní čísla a vlastní funkce

úlohy $y'' + \lambda y = 0$, je-li:

a) $x \in \langle 0, \pi \rangle$, $y(0) = y(\pi) = 0$ [$\lambda_k = k^2$, $y_k = \sin kx$, $k \in \mathbb{N}$]

b) $x \in \langle 0, \pi \rangle$, $y(0) = y'(\pi) = 0$ [$\lambda_k = \frac{(2k-1)^2}{4}$, $y_k = \sin \frac{2k-1}{2} x$, $k \in \mathbb{N}$]

c) $x \in \langle 0, \pi \rangle$, $y'(0) = y(\pi) = 0$ [$\lambda_k = \frac{(2k-1)^2}{4}$, $y_k = \cos \frac{2k-1}{2} x$, $k \in \mathbb{N}$]

d) $x \in \langle 0, \pi \rangle$, $y'(0) = y'(\pi) = 0$ [$\lambda_k = k^2$, $y_k = \cos kx$, $k = 0, 1, 2, \dots$]

e) $x \in \langle 1, 2 \rangle$, $y(1) = y(2) = 0$ [$\lambda_k = k^2 \pi^2$, $y_k = \sin k\pi x$, $k \in \mathbb{N}$]

f) $x \in \langle 1, 2 \rangle$, $y(1) = y'(2) = 0$ [$\lambda_k = \frac{(2k-1)^2 \pi^2}{4}$, $y_k = \cos \frac{2k-1}{2} \pi x$, $k \in \mathbb{N}$]

g) $x \in \langle 1, 2 \rangle$, $y'(1) = y(2) = 0$ [$\lambda_k = \frac{(2k-1)^2 \pi^2}{4}$, $y_k = \sin \frac{2k-1}{2} \pi x$, $k \in \mathbb{N}$]

h) $x \in \langle 1, 2 \rangle$, $y'(1) = y'(2) = 0$ [$\lambda_k = k^2 \pi^2$, $y_k = \cos k\pi x$; $k = 0, 1, 2, \dots$]

i) $x \in \langle a, b \rangle$, $y(a) = y(b) = 0$

[$\lambda_k = \frac{k^2 \pi^2}{(b-a)^2}$, $y_k = \sin \frac{k\pi(x-a)}{b-a}$, $k \in \mathbb{N}$]

4.

g) $x \in \langle a, b \rangle$; $y(a) = y'(b) = 0$

$$\left[\lambda_k = \frac{(2k-1)^2 \pi^2}{4(b-a)^2}, y_k = \sin \frac{(2k-1)\pi(x-a)}{2(b-a)}, k \in \mathbb{N} \right]$$

h) $x \in \langle a, b \rangle$; $y'(a) = y(b) = 0$

$$\left[\lambda_k = \frac{(2k-1)^2 \pi^2}{4(b-a)^2}, y_k = \cos \frac{(2k-1)\pi(x-a)}{2(b-a)}, k \in \mathbb{N} \right]$$

i) $x \in \langle a, b \rangle$; $y'(a) = y'(b) = 0$

$$\left[\lambda_k = \frac{k^2 \pi^2}{(b-a)^2}, y_k = \cos \frac{k\pi(x-a)}{b-a}, k = 0, 1, 2, 3, \dots \right]$$

Najděte vlastní čísla a vlastní funkce ke následujícím okrajovým úlohám.

a) $y'' + 2y' + \lambda y = 0$; $x \in \langle 0, l \rangle$, $y(0) = y(l) = 0$

$$\left[\lambda_k = 1 + \frac{k^2 \pi^2}{l^2}, y_k = e^{-x} \sin \frac{k\pi x}{l}, k \in \mathbb{N} \right]$$

b) $x^2 y'' + x y' + \lambda y = 0$; $x \in \langle 1, l \rangle$, $y(1) = y(l) = 0$

$$\left[\lambda_k = \frac{k^2 \pi^2}{(\ln l)^2}, y_k = \sin \frac{k\pi \ln x}{\ln l} \right]$$

c) $y'' + (\lambda + 1)y = 0$; $x \in \langle 0, 1 \rangle$, $y(0) = y'(0) = 0$, $y(1) = y'(1) = 0$

$$\left[\lambda_k = k^2 \pi^2 - 1, y_k = \sin (e \operatorname{tg} k\pi + k\pi x), k \in \mathbb{N} \right]$$

d) $y'' + \frac{2}{x} y' + \lambda y = 0$; $y(l) = 0$, y je omezené pro $x \rightarrow 0+$

$$\left[\lambda_k = \frac{k^2 \pi^2}{l^2}, y_k = \frac{1}{x} \sin \frac{k\pi x}{l}, \text{ převést rovnici na samostatnou úlohu} \right]$$

novici na samostatnou úlohu].